

"...

II- İTİRAZIN GEREKÇESİ

Başvuru kararının gerekçe bölümü şöyledir:

“CMUK'nun 386. maddesi Sulh Ceza Mahkemelerinin görevi içinde bulunan suçlara Sulh Hakimi duruşma yapmaksızın bir ceza kararnamesiyle karar verebilir.

Bu ceza kararnamesiyle ancak hafif veya ağır para cezasına veya nihayet 3 aya kadar hafif hapis veya bir meslek ve sanatın icrasının tatiline veya müsadereye yahut bunlardan bir kaçına veya hepsine hükmedilebilir.

Ceza kararnamesiyle hükmedilecek hafif hapis cezası yerine cezaların infazı hakkında kanun gereğince para cezası da hükmolunabilir.

Aynı Kanunun 390/3. maddesi ise ceza kararnamesiyle hafif veya ağır para cezasına ya da muayyen bir meslek veya sanatın tatiline veya müsadereye yahut bunlardan bir kaçına veya hepsine hükmedilmiş ise itiraz üzerine, Asliye Mahkemesi başkan veya hakimi 301, 302 ve 303 madde hükümlerine göre itirazı inceler.

CMUK'nun 302. maddesi ise kanunda yazılı olan haller müstesna olmak üzere itiraz hakkında duruşma yapılmaksızın karar verilir. Şu kadar ki icabında Cumhuriyet Savcısı dinlenir.

İtiraz varit görülürse bunu tetkik eden merci aynı zamanda itirazın mevzuu olan mesele hakkında da karar verir.” Biçimindedir.

CMUK'nun ceza kararnameleriyle ilgili düzenlemesine göre ceza kararnamesiyle hafif hapis cezasına hükmedilmiş ise itiraz üzerine duruşma yapılacaktır. Ceza kararnamesiyle para cezasına bir meslek veya sanatın tatiline zor alıma bunlardan bir kaçına veya hepsine hükmedilmiş ise itiraz üzerine Asliye Ceza Mahkemesince itiraz CMUK'nun 301., 302. ve 303. maddeleri hükümlerine göre incelenip kesin olarak sonuçlandırılacaktır.

CMUK'nun 390/3. maddesindeki CMUK'nun 302. maddesine yapılan yollama gereğince Asliye Ceza Mahkemesi itiraz hakkında duruşma yapmaksızın evrak üzerinde karar verecek aynı maddenin 2. fıkrası gereğince itirazı yerinde görürse itirazın konusu olan mesele hakkında da karar verecek, verdiği bu karar CMUK'nun 303. maddesi gereğince kesin olacaktır.

Yargıtayın pek çok kararında vurguladığı ve yasada açıkça hükme bağlandığı gibi ceza kararnamesine itirazda Asliye Ceza Mahkemesince itirazın haklı bulunması halinde ceza kararnamesinin kaldırılması Sulh Ceza Mahkemesinde sanığa duruşma açılarak yargılama yapılması yolunu açması mümkün değildir. Çünkü Asliye Ceza Mahkemesi itirazı yerinde görürse itirazın konusu hakkında da kesin olarak karar vermek zorundadır.

Görüldüğü gibi gerek Sulh Ceza Mahkemesinde gerekse itiraz üzerine Asliye Ceza Mahkemesince evrak üzerinde inceleme sonuçlandırılmakta sanığın savunması elinden alınmaktadır.

CMUK'nun 163. maddesi gereği kamu davası açılabilmesi için yeterli delil kafidir. Uygulamada hazırlık soruşturmasında kamu davası açmak için toplanan ve yeterli delil olarak değerlendirilen deliller ile Sulh Ceza Mahkemeleri ceza kararnamesiyle hiçbir delil toplamadan ceza kararnamesi düzenlemekte dava açmak için yeterli olan deliller mahkumiyete de esas alınmaktadır ve Asliye Ceza Mahkemelerince de itiraz evrak üzerinde kesin olarak sonuçlandırılmaktadır.

4709 sayılı Yasanın 14. maddesiyle Anayasanın 36. maddesine adil yargılanma hükmü eklenmiş bulunmaktadır.

Adil yargılanmanın ne olduğu ülkemizin de taraf olduğu Anayasanın 90. maddesi gereği iç hukuk kuralı olarak uygulanması gereken Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6. maddesinde hükme bağlanmıştır. Bu maddeye göre herkes cezai alanda kendisine yöneltilen suçlamalar konusunda karar verecek olan mahkeme önünde davasının açık olarak görülmesini istemek hakkına sahiptir. Hüküm açık oturumda verilir. Suçlamanın niteliği ve nedeninden en kısa zamanda ayrıntılı olarak haberdar edilir. Savunmasını hazırlaması için gerekli zaman ve kolaylıklar sağlanır. Gerekirse müdafinin yardımından yararlandırılır. Duruşmanın bir kısmı sözleşmede sayılan sınırlayıcı sebeplerle gizli yapılabilir.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6. maddesinde tanımı yapılan ve Anayasamızın 36. maddesine 4709 sayılı Kanunun 14. maddesiyle eklenen adil yargılanma ilkesine CMUK'nun 302., 386. maddeleri, CMUK 390/3. maddesindeki aynı Yasanın 301., 302. ve 303. maddelerine yaptığı yollama sanığın savunma hakkını, suçlamalar konusunda karar verecek olan mahkeme önünde davasının açık olarak görülmesini isteme hakkını, hükmünün açık oturumda verilmesini istemek hakkını, suçlamanın niteliği ve nedeninden en kısa zamanda ayrıntılı olarak haberdar edilme hakkını, müdafinin yardımından yararlanma hakkını, elinden alınmakta ve böylece Anayasanın 36. maddesindeki savunma hakkı ile adil yargılanma hakkı ihlal edilmektedir.

Anayasamızda yapılan bu düzenleme karşısında CMUK'nun 302., 386. maddesiyle 390/3. maddesinin Anayasanın 36. maddesindeki düzenleme karşısında geçerliliğini savunmak olanaksızdır.

KARAR

1 - Anayasanın 36. maddesine aykırı görülen 1412 sayılı CMUK'nun 302., 386. ve 390/3. maddelerinin Anayasaya aykırılığı hususunun incelenerek iptali ve uygulamadan kaldırılmasına karar verilmesi için Anayasa Mahkemesine başvurulmasına.

2- Anayasa Mahkemesinin bu konuda vereceği karara kadar itiraz incelemesinin geri bırakılmasına karar verildi. 21.11.2001”

”